

Miniszterelnökség

Iromány száma: **T/10526.**

Benyújtás dátuma: **2020-05-12 22:46**

Parlex azonosító: **JDO9PX4S0003**

Címzett: Kövér László, az Országgyűlés elnöke

Tárgy: Törvényjavaslat benyújtása

Benyújtó: Dr. Semjén Zsolt, miniszterelnök-helyettes

Előadó: Dr. Palkovics László, innovációért és technológiáért felelős miniszter

Törvényjavaslat címe: Egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról

A Kormány nevében mellékelten benyújtom az egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról szóló törvényjavaslatot.

2020. évi törvény

egyes egyszer használatos műanyagok forgalomba hozatalának betiltásáról

1. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása

1. §

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) „Hulladékok” című alcíme a következő 30/A. §-sal egészül ki:

„30/A. §

A környezetterhelés megelőzése vagy csökkentése érdekében – figyelemmel a 6. § (1) bekezdése szerinti követelményekre – a Kormány e törvény végrehajtására kiadott rendeletben korlátozhatja vagy megtilthatja azon termék gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét, amely jellemzően egyszeri használat után hulladékká válik, vagy ha e termék a környezetet kevésbé terhelő termékkel helyettesíthető.”

2. §

A Kvt. 110. § (7) bekezdése a következő 42. ponttal egészül ki:

(Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben állapítsa meg)

„42. a 30/A. § alapján korlátozás és tilalom alá sorolható termékek körét, valamint az e termékek gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét korlátozó vagy tiltó részletes szabályokat.”

3. §

A Kvt. a következő 112/A. §-sal egészül ki:

„112/A. §

A 30/A. §

a) a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és

b) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

2. A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény módosítása

4. §

(1) A környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény (a továbbiakban: Ktdt.) 2. §-a a következő 5a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„5a. bevásárló műanyag hordtasak: olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 50 mikron vagy annál nagyobb, a hajlékonyfalú műanyag hűtőtasak vagy hűtőtáska kivételével;”

(2) A Ktdt. 2. § 6. pont b) pont bb) és bc) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(csekély mennyiségű kibocsátó: a tárgyévben

csomagolószertermékkör esetén)

„bb) 300 kg – a bevásárló műanyag hordtasak nélkül számított – műanyagot,

bc) 75 kg bevásárló műanyag hordtasakot,”

[azonban a bb)-bg) alpontok esetén mindösszesen legfeljebb 1000 kg csomagolószert,

meg nem haladó tömegű termékdíjköteles terméket – kizárólag végfelhasználó vevő részére – belföldi forgalomba hozó, saját célra felhasználó, vagy készletre vevő kötelezett;]

(3) A Ktdt. 2. §-a a következő 24a. ponttal egészül ki:

(E törvény alkalmazásában:)

„24a. műanyag: a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyi anyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikk 5. pontja értelmében vett polimer, amelyhez esetleg adalékanyagokat vagy egyéb anyagokat is adtak és amely alkalmas a műanyag hordtasakok fő szerkezeti alkotóelemeként való felhasználásra;”

(4) A Ktdt. 2. § 25. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E törvény alkalmazásában:)

„25. műanyag hordtasak: olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére;”

5. §

A Ktdt. a következő 30/A. alcímmel egészül ki:

„30/A. Európai Unió jogának való megfelelés

40/H. §

Ez a törvény a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.”

6. §

(1) A Ktdt. 2. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

(2) A Ktdt. 3. melléklete a 2. melléklet szerint módosul.

7. §

Hatályát veszti a Ktdt. 3. § (9) bekezdés e) pontja.

8. §

Ez a törvény 2021. január 1-jén lép hatályba.

9. §

Ez a törvény

a) a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek és

b) az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek

való megfelelést szolgálja.

10. §

A törvény tervezetének a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikk (1) bekezdése szerinti bejelentése megtörtént.

1. A Ktdt. 2. melléklet b) pontja helyébe a következő pont lép:

(Az egyes termékdíjköteles termékek termékdíjtételei)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Termékdíjtétel (Ft/kg)
2.	Műanyag (a bevásárló műanyag hordtasak kivételével)	57
3.	Bevásárló műanyag hordtasak	1900
4.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	57
5.	Társított rétegzett italkarton	19
6.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	19
7.	Fém ital-csomagolószer	57
8.	Papír	19
9.	Fa, természetes alapú anyag	19
10.	Üveg	19
11.	Egyéb	57

”

1. A Ktdt. 3. melléklet 1. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(A q_f és $q_{\text{áhkisz}}$ értékeket az alábbi táblázat tartalmazza:)

„b) Csomagolószer

	A	B	C
1.	Anyagáram	q_f felső hasznosítási arány	$q_{\text{áhkisz}}$ állami hulladékgazdálkodást közvetítő szervezet országos átlagos teljesítési hányad
2.	Műanyag (a bevásárló műanyag hordtasak kivételével)	0,65	0,25
3.	Bevásárló műanyag hordtasak	0,65	0,25
4.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	0,65	0,40
5.	Társított rétegzett italkarton	0,65	0,20
6.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	0,65	0,60
7.	Papír	0,65	0,65
8.	Fa, természetes alapú anyag	0,65	0,15
9.	Üveg	0,65	0,60
10.	Egyéb	0,65	0,25
11.	Fém ital-csomagolószer	0,17	0,17

”

2. A Ktdt. 3. melléklet 3. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Fajlagos rendszerirányítási alapköltség)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos rendszerirányítási alapköltség (Ft/kg)
2.	Műanyag (a bevásárló műanyag hordtasak kivételével)	34
3.	Bevásárló műanyag hordtasak	1300
4.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	34
5.	Társított rétegzett italkarton	12
6.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	12
7.	Fém ital-csomagolószer	34

8.	Papír	11,5
9.	Fa, természetes alapú anyag	14
10.	Üveg	12
11.	Egyéb	34

”

3. A Ktdt. 3. melléklet 4. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Externális költség)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos externális alapköltség (Ft/kg)
2.	Műanyag (a bevásárló műanyag hordtasak kivételével)	24
3.	Bevásárló műanyag hordtasak	774
4.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	24
5.	Társított rétegzett italkarton	7
6.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	8
7.	Fém ital-csomagolószer	24
8.	Papír	4
9.	Fa, természetes alapú anyag	4
10.	Üveg	6
11.	Egyéb	24

”

4. A Ktdt. 3. melléklet 5. pont b) alpontja helyébe a következő pont lép:

(Kezelési költség)

„b) Csomagolószer

	A	B
1.	Anyagáram	Fajlagos kezelési alapköltség (Ft/kg)
2.	Műanyag (a bevásárló műanyag hordtasak kivételével)	30
3.	Bevásárló műanyag hordtasak	30
4.	Társított (kivéve társított rétegzett italkarton)	30
5.	Társított rétegzett italkarton	10
6.	Fém (a fém ital-csomagolószer kivételével)	10

7.	Fém ital-csomagolószerszer	30
8.	Papír	5
9.	Fa, természetes alapú anyag	10
10.	Üveg	10
11.	Egyéb	30

”

Általános indokolás

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásához kapcsolódó intézkedésekről szóló Korm. rendelet az 50 mikron alatti falvastagságú műanyagok hordtasakok forgalomba hozatalának tiltására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz. Ezért a továbbiakban a termékdíj szabályozás szerinti, 50 mikron alatti műanyag bevásárló-reklámtáska és eladótéri műanyag zsák, zacskó termékek termékdíj tételének fenntartása okafogyottá válik. Emiatt vált szükségessé módosítani a környezetvédelmi termékdíjról szóló 2011. évi LXXXV. törvény rendelkezéseit. A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény módosítása azért indokolt, mert a Kormány – összhangban az Európai Unió célkitűzéseivel – felismerte, hogy a műanyag termékekből és különösen az egyszer használatos műanyag termékekből képződő hulladék mennyiségének csökkentése érdekében mielőbbi lépések megtétele szükséges. Erre tekintettel szükséges az egyes műanyagtermékek környezetre gyakorolt hatásának csökkentéséről szóló (EU) 2019/904 európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: SUP irányelv) átültetésével párhuzamosan a SUP irányelvvel nem érintett további, egyes egyszer használatos műanyag termékek forgalomba hozatalának korlátozása.

Napjainkban a műanyagtermékek és műanyag csomagolások gyártói semmilyen vagy csak elhanyagolható mértékű ösztönzést kapnak arra, hogy termékeik tervezése során figyelembe vegyék az újrafeldolgozás és az újrahasználat szükségleteit.

A betiltásra kerülő termékek gyártóinak alternatív termékek gyártására javasolt átállniuk, illetve gyártósoraikat átállítaniuk, amihez innovatív megoldásokra is szükség van, ennek jelentős költségvetési hatása van: technológiai, szakképzési, mérnöki és szemléletformálási. A jelenleg betiltásra kerülő egyszer használatos műanyagok helyettesítő termékeit gyártó vállalkozások kapacitását bővíteni szükséges a várható piaci igények kiszolgálása érdekében. A fogyasztói szokásokban bekövetkező változashoz mind a fogyasztók, mind a gyártók ösztönzésére is szükség van.

A tiltással érintett termékeket helyettesítő alternatívák piacon történő rendelkezésre állása és elterjedése szükséges. Ennek megfelelően a Kormány – lehetőség szerint – támogatást nyújt a betiltással érintett termékeket gyártó cégek technológiaváltására, valamint a helyettesítő termékek jelenlegi gyártóinak kapacitásbővítésére, új gyártósorok beszerzésére.

Részletes indokolás

1-2. §

A módosítással a Kormány korlátozhatja vagy megtilthatja olyan termék gyártását, forgalomba hozatalát, felhasználását és kereskedelmét, amely jellemzően egyszeri használat után hulladékká válik, ha e termék a környezetet kevésbé terhelő termékkel helyettesítő. E kiegészítéssel a Kormány mozgástere növekszik, és rugalmasabban lesz képes reagálni a műanyag terhelés elleni küzdelemhez, a körforgásos gazdaság követelményeihez.

3. §

Jogharmonizációs záradék.

4. §

A rendelkezés a Ktdt. műanyag bevásárló-reklámtáskák fogalmát tartalmazó rendelkezéseket összhangba hozza a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/720 európai parlamenti és tanácsi irányelv, továbbá a csomagolásról és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási tevékenységekről szóló 442/1012. (XII. 29.) kormányrendelet szerinti műanyag hordtasakokra vonatkozó fogalmakkal. Ezzel összhangban, mivel az egyes egyszer használatos, valamint egyes egyéb műanyagtermékek forgalomba hozatalának korlátozásához kapcsolódó intézkedésekről szóló Korm. rendelet a könnyű műanyag hordtasakok forgalomba hozatala tiltásra kerül, a tiltásra nem kerülő műanyag bevásárló-reklám táskák termékdíjának alkalmazásához megteremtésre kerül a bevásárló műanyag hordtasak meghatározás.

5. §

Jogharmonizációs záradék.

6. §

A műanyag bevásárló-reklámtáska definíciójának módosítása miatt szükségessé vált a Ktdt. 2. és 3. mellékletének módosítása is.

7. §

Az egyes egyszer használatos műanyagtermékek – ideértve a biológiailag lebomló műanyag alapanyagúakat is – tiltása miatt okafogyottá válik a termékdíj-fizetési kötelezettségre megállapított kedvezmény. Továbbá a rendelkezésben foglalt kritériumok objektív feltételekkel nem határolhatóak körül egyértelműen, ebből eredően a kedvezményre való jogosultság kétséget kizárólag nem igazolható, ezért a rendelkezés további fenntartása visszaélésre ad lehetőséget, a jogkövető kötelezettek hátrányba hozhatja.

8. §

Hatályba léptető rendelkezés.

9. §

Jogharmonizációs záradék.

10. §

A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i 94/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján elvégzett bejelentési eljárásról szóló rendelkezés beépítését célzó rendelkezés.